

Flersprogethed i praksis

Strategier: Lytte, Læse, tale, skrive

Ida Roholm, Vigerslev Allés Skole

Christine Friis Lippert, Københavns Åbne Gymnasium

Program

- Kort præsentation af vores projekt ”Glæde ved sprog gennem sproglig opmærksomhed”
- Eksempel på øvelse
- Kort individuel refleksion: Anvendelse af strategier
- Opsamling på strategier
- Opsamling på øvelse
- Eksempler på flere øvelser

Baggrund for projektet

- Sproglige ressourcer udnyttes ikke

viden, tilgang, tid

- Samarbejde mellem fire folkeskoler og et gymnasium i Valby

Sprog i fokus, samarbejde, kendskab til niveauer og elever

Elever vælger ikke sprog

Hvordan skaber vi glæde og motivation?

Indsats:

- Almen sprogforståelse
- Folkeskole-gymnasiesamarbejde

Flersprogethedsdidaktik

- At bringe alle de sprog eleverne har kendskab til i spil
- Flersproglige kompetencer:
viden - holdninger - færdigheder

Pluralistisk tilgang: sprogene er integreret i hinanden og anvendes som ressource i læringsprocesserne -->

anerkendelse -> glæde

Fokus på sproglige strategier - hvordan arbejder jeg med sprog?

Fokus på sproglig opmærksomheds- og anerkendelsesdidaktik

Lytte, læse, tale og skrive på mange forskellige sprog

Sproglige niveauer

Det diskursive niveau: Hvordan bruger vi sprog for at konstruere den verden, vi lever i?

Det pragmatiske niveau: Hvordan bruges sprog i en social kontekst?

Det tekstuelle niveau: Hvordan opbygges en tekst?

Det syntaktiske niveau: Hvordan sættes ord sammen til sætninger?

Det morfologiske niveau: Hvordan bøjes ord?

Det leksikalsk-semantiske niveau: Hvad betyder ordene?

Det ortografiske niveau: Hvordan staves ord?

Det fonologiske niveau: Hvordan udtales ord?

Den sproglæringsmæssige dimension

Daryai-Hansen, P. (2018). "Flersprogethedsdidaktik i fremmedsprogsundervisningen - hvorfor og hvordan?". In: P. Daryai-Hansen & A. Albrechtsen (eds.) *Tidligere sprogstart - ny begynderdidaktik med fokus på flersprogethed*, p. 217 https://tidligereprogstart.ku.dk/publikationer/Daryai-Hansen_Albrechtsen_2018_Tidligere_sprogstart_ny_begynderdidaktik_med_fokus_p_flersprogethed.pdf

Kort individuel refleksion

- Se på de næste tre slides. Det er den samme tekst på tre forskellige sprog
- Forsøg at rekonstruere teksten på dansk uden hjælpemidler - overvej hvilke strategier du bruger
- Notér gerne dine strategier i fælles padlet:
<https://da.padlet.com/cl1/3ychr0o1xsw8>

Eksempel: Tekstuelt niveau - læse

Tekst 1

Annwyl....

Gobeithio fod ganndoch ddim planiau ar dydd gwener y 1af o Orffanaf 2019, oherwydd yr wyf yn dathlu fy mhenblwydd yn 18, a fuaswn wrth fy modd I chi ddod i'r parti. Mi fydd y parti yn cael ei gynnal yng ngharrd fy nain, 33 Cherry Road yn Valby. Mae gan fy nain pwll nofio yn yr ardd, felly peidiwch ac anghofio eich gwisg nofio. Mi fydd y parti yn cychwyn am 6 o'r gloch yr hwyr. Mi fydd yna bwffe yn cynnwys salad, cigoedd a bara. Fydd yna hefyd diodydd ar gael. A fuasech mor garedig a chysylltu a mi ar ..... erbyn y 20ed o Fehefrin ar yr hwyra. Edrychaf ymlaen i'ch gweld.

Cariad Max.

O.N. Dwin gobeithio am dywydd fendigedig i ni gael nofio yn y pwll

Eksempel: Tekstuelte niveau - læse

Tekst 2

Pozivnica za rodjendan

Dragi/Draga .....

Povodom mog 18. rodjendana, bilo bi mi zadovoljstveno da bi li mi ti doaso kao gost na zurku. Nadam se da te vidim u petak 1. juli 2019.

Zurku drzim u basti moje Bake na adresu: Kirsebærvej 33, Valby. Setite se ponijeteti kupace kostime, jer Baka ima bazen u svoju bastu.

Zurka pocinej u sest sati. Bice bife za salatama, meso i hlebom. Ja cu da posluzim pice.

Dajte obavestenje pre 20. juni na broj telefon 23446185

Radujem da te vidim

Srdacan pozdrav

Max

Eksempel: Tekstuelte niveau - læse

Tekst 3

Приглашение на день рождения

Дорогой _____

По случаю моего 18-ти летия я рад пригласить тебя на празднование моего дня рождения. Я надеюсь, что ты сможешь прийти в пятницу 1 июля 2019 года.

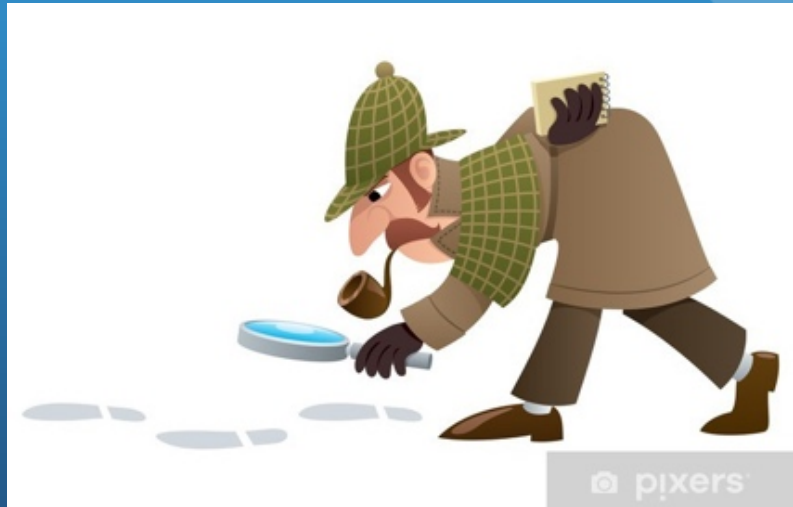
Вечеринка будет у моей бабушки в саду на Kirsebærvej 33 в Валбю. У моей бабушки есть бассейн, поэтому не забудьте купальники.

Вечеринка начинается в 18:00. Там будет буфет с салатами, мясом и хлебом. Я также отвечаю за напитки.

Пожалуйста сообщите мне, сможете ли вы прийти, не позднее 20 июня по телефону 23446185.

Afkodnings- og gættestrategier

- Vi bygger bro til andre sprog
- Transparente ord
- Genre
- Kontekst
- Ordklasser
- Morfologi
- Syntaks
- Udtale
- Grafologi - !&?

Opgaven til eleverne

- Rekonstruér invitationen i grupper - primært læse, men også tale og lytte
- Oversæt teksten til fremmedsprog - skrive
- Overvej strategier - eleverne satte deres færdigskrevne tekst op på planche og skrev på planchen, hvordan de havde fundet ud af, hvad der skulle stå

Eksempler på observationer af elevers strategier

- ”jeg ser en spansk serie”
- ”sabato er det lørdag? men jeg tænker sabbat, ja men er det ikke lørdag, jødisk, det kunne være de kaldte det sabato”
- ” jeg tror det er græsk for jeg var i Grækenland og der var mange af sådan nogle”
- ”det er begge to de samme kan du se - det er måske bare fordi det er ental og flertal, nå ja der er to der og kun en der”

Eksempel leksikalsk-semantisk niveau - læse og skrive:

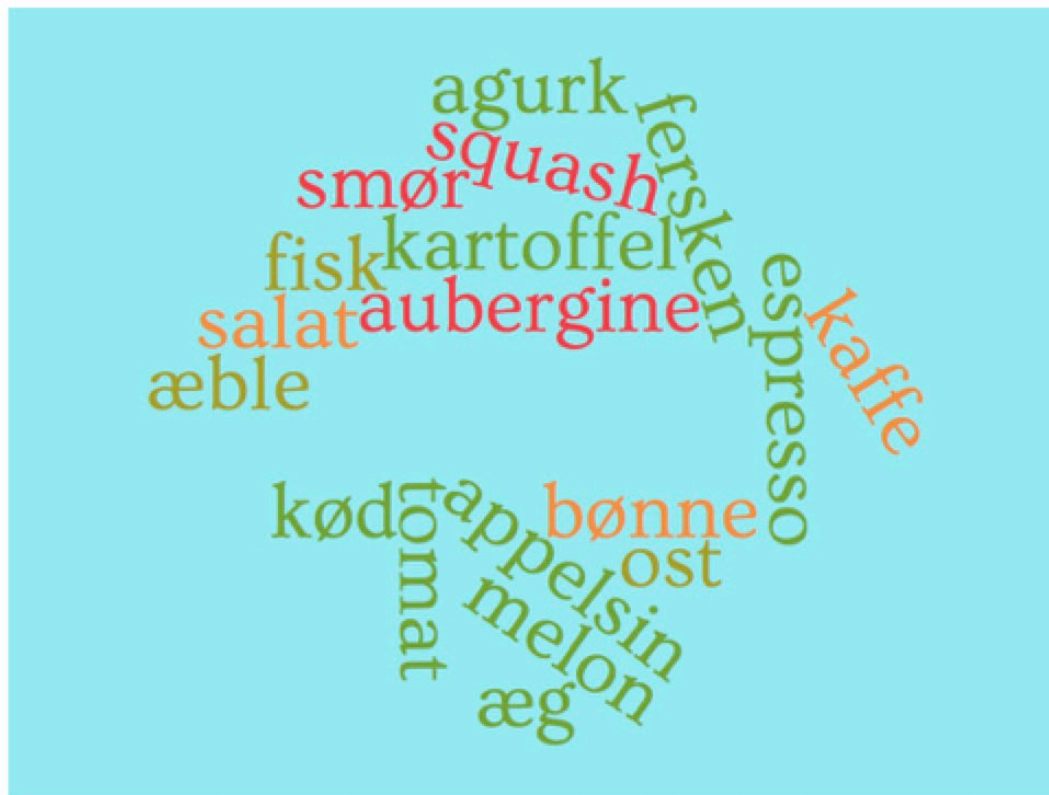
Madord - elevfremlæggelser

Gå sammen to og to.

Vælg et ord på noget mad.

Undersøg hvor det danske ord stammer fra (ordnet.dk).

Find ud af hvad ordet hedder på mindst ti andre sprog og forklar sammenhængen.

Eksempel leksikalt/semantisk niveau - læse, tale, lytte
Tekst fra afgangseksamen i tysk oversat til dansk og engelsk.
Hvilke ord ligner/ligner ikke hinanden?

Meine Schwester und ich müssen immer im Haushalt helfen. Im Alltag leere ich die Spülmaschine, und am Wochenende muss ich auch mit meinem Vater einkaufen gehen. Es macht keinen Spaß, aber danach habe ich Zeit mit meinen Freunden. Wir sind oft auf Partys oder machen einen Filmabend. Sonntags ist die ganze Familie immer zu Besuch bei meinen Großeltern. Wir sind katholisch und gehen jeden Sonntag in die Kirche.

Min søster og jeg skal altid hjælpe til med husholdningen. I hverdagen tømmer jeg opvaskemaskinen, og i weekenden skal jeg også købe ind med min far.

Det er ikke sjovt men efter det har jeg tid til mine venner. Vi er ofte til fester eller laver en filmaften.

Om søndagen er hele familien altid på besøg hos mine bedsteforældre. Vi er katolikker og går i kirke hver søndag.

My sister and I shall always help with the household. On the weekdays I empty the dishwasher, and in the weekend I also do the groceryshopping with my dad.

It's not funny but after that I have time to my friends. We are often to parties and making a movienight.

On sundays the hole family always visits my grandparents. We are Catholics and go to church every sunday.

Eksempel pragmatisk niveau - lytte, tale

Eleverne præsenteres for videoer med hilsesituationer på forskellige sprog

- Opmærksomhed på det, der ligger udenom sproget
- Samtale om lyttestrategier
- Herefter rollespil: hilse-aftale-afsked på valgfrit fremmedsprog

Hvor kan jeg læse mere?

- Petra Daryai-Hansen:

https://tidligeresprogstart.ku.dk/publikationer/Daryai-Hansen_Albrechtsen_2018_Tidligere_sprogstart_ny_begynderdidaktik_med_fokus_p_flersprogethed.pdf

- Eksempler på øvelser:

<https://carap.ecml.at/Database/tabid/2313/language/en-GB/Default.aspx>

- <https://conbat.ecml.at/DidacticUnits/tabid/2670/language/en-GB/Default.aspx>

- <https://tidligeresprogstart.ku.dk>